

Beleidsplan 2022–2023

Inleiding

De Bieb heeft sinds 2015 als doelstelling de bestrijding en preventie van laaggeletterdheid. In de Zaanstreek heeft één op de zes mensen (30.000 volwassenen) moeite met lezen en schrijven. Laaggeletterdheid ligt aan de basis van een verscheidenheid aan problemen en kost de samenleving veel geld: in de Zaanstreek alleen al € 11,5 miljoen per jaar.

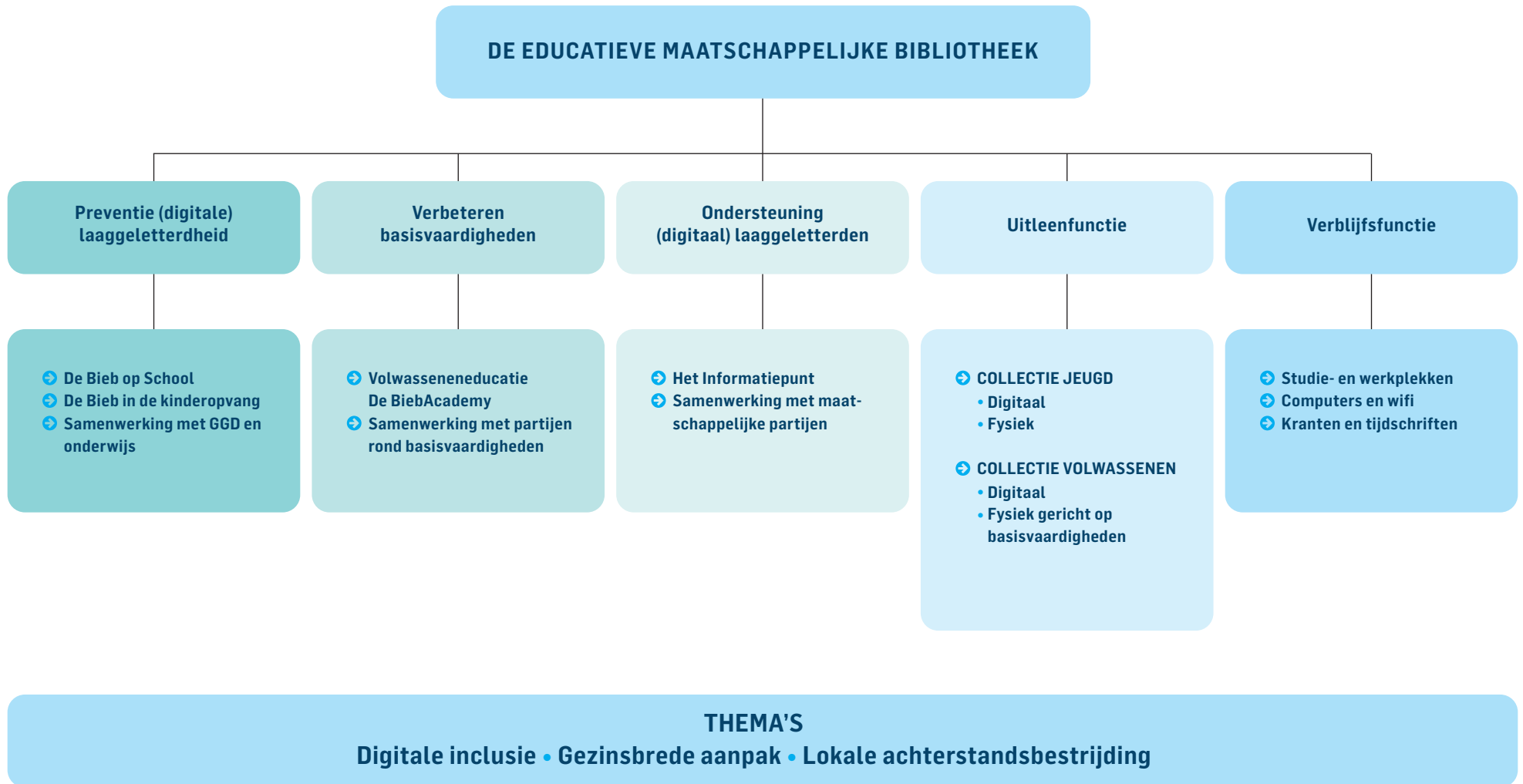
De centrale overheid heeft in 2019 een belangrijke taak belegd bij bibliotheken: het inrichten van Informatiepunten in bibliotheekvestigingen voor alle vragen van burgers over overheidszaken en het gebruik van digitale communicatiemiddelen. Het kabinet vindt het van groot belang dat iedereen mee kan doen aan de maatschappij. Digitale inclusie is daarmee een wezenlijk onderdeel geworden van onze samenleving.

Duidelijk is dus geworden dat taalvaardigheid alleen niet voldoende is om actief te kunnen meedoen in de maatschappij: ook digitale vaardigheden en rekenvaardigheden horen bij de basisvaardigheden die iedereen zou moeten beheersen. De Bieb heeft haar doelstelling daarom verbreed tot het verbeteren van basisvaardigheden bij de Zaanse bevolking.

De werkzaamheden van De Bieb worden vanaf nu in vijf pijlers ondergebracht:

- 1 Preventie van (digitale) laaggeletterdheid bij 0 tot 18-jarigen
- 2 Verbeteren van basisvaardigheden bij volwassenen
- 3 Ondersteunen van volwassenen met onvoldoende basisvaardigheden
- 4 Uitlenen van digitale en fysieke leesmaterialen
- 5 Aanbieden van studie- en werkplekken

De vijf pijlers van De Bieb

1 Preventie van (digitale) laaggeletterdheid bij 0 tot 18-jarigen

Het gaat niet goed met de geletterdheid van de Nederlandse jongeren. De Organisatie voor Europese Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) beschouwt 24 procent van de Nederlandse 15-jarigen als dermate laaggeletterd dat zij niet voldoende kunnen meekomen in de maatschappij (onderzoek OESO 2019).

De motivatie om te lezen neemt ook af. Leesmotivatie is belangrijk voor de ontwikkeling van leesvaardigheid; meer leesmotivatie leidt tot meer en beter lezen. Het plezier waarmee 15-jarigen lezen in Nederland is het laagst van alle landen (OESO 2019).

De Bieb biedt ondersteuning aan kinderopvang en onderwijsinstellingen bij het vergroten van de leesmotivatie van leerlingen en door activiteiten te ontwikkelen gericht op het verhogen van de geletterdheid binnen gezinnen. De belangrijkste taak die we hierin onderkennen is gericht op preventie van laaggeletterdheid: het bevorderen van leesmotivatie bij de leeftijdsgroep 0 tot 18 jaar. Bij kinderen onder de 7 jaar ligt de focus vooral op het stimuleren van de ouders om structureel voor te lezen.

2 Verbeteren van basisvaardigheden bij volwassenen

In Zaanstad is het aantal laaggeletterde volwassenen 3 procentpunten hoger dan het gemiddelde van 15 procent in Nederland. Volwassenen kunnen bij De BiebAcademy gratis trainingen en workshops volgen op het gebied van taal, digitale vaardigheden en rekenen. De trainingen en workshops zijn gericht op alledaagse vaardigheden met als doel het verhogen van de zelfredzaamheid en het bevorderen van actieve participatie aan de maatschappij.

3 Ondersteunen van volwassenen met onvoldoende basisvaardigheden

Mensen kunnen bij het Informatiepunt terecht voor vragen over verschillende onderwerpen zoals de digitale overheid. Het Informatiepunt helpt ter plekke, maar maakt tevens een inschatting welke basisvaardigheden onvoldoende ontwikkeld zijn. In overleg met de klant kijkt de medewerker of en zo ja, bij welke organisatie, een training of workshop gevolgd kan worden om deze vaardigheden verder te ontwikkelen.

4 Uitlenen van digitale en fysieke leesmaterialen

De online Bibliotheek is opgezet met als een van de belangrijkste doelen een verschuiving van het lezen van fysieke boeken naar digitale boeken. Uitlenen van leesmaterialen blijft een belangrijke taak van De Bieb, maar zal verschuiven van fysieke uitleen naar het uitlenen van digitale leesmaterialen, aangevuld met fysieke materialen voor de jeugd. Volwassenen die onvoldoende basisvaardigheden hebben blijft De Bieb ondersteunen met fysieke leesmaterialen.

5 Aanbieden van studie- en werkplekken

Voor veel mensen, vooral jongeren, is een rustige plek om te studeren of te werken van groot belang. In de thuissituatie ontbreekt bij jongeren vaak de mogelijkheid een rustige werkplek te creëren. Deze plekken moeten toegang hebben tot een goede technische infrastructuur, comfortabel zijn en geschikt zijn voor zowel individueel gebruik als voor gebruik door groepen.

Ambities 2032

Binnen de vijf pijlers heeft De Bieb voor de aankomende tien jaar ambities geformuleerd. Deze ambities sluiten aan bij zowel de regionale als landelijke maatschappelijke agenda. De Bieb gaat voor het verwezenlijken van deze ambities de samenwerking aan met maatschappelijke partners.

- ➔ Alle volwassenen in de Zaanstreek die onvoldoende zelfredzaam zijn weten waar ze hulp kunnen vinden.
- ➔ Alle volwassenen in de Zaanstreek die onvoldoende zelfredzaam zijn, zijn op de hoogte van de trainingen en workshops van De BiebAcademy of van partners uit het netwerk.
- ➔ Iedere instelling voor basis- of voortgezet onderwijs in de Zaanstreek werkt samen met De Bieb voor het vergroten van de basisvaardigheden van hun leerlingen.
- ➔ Iedereen in de Zaanstreek heeft toegang tot de online Bibliotheek en weet hoe zij digitaal kunnen lezen en luisteren.
- ➔ De fysieke collectie voor volwassenen is zo goed als afgebouwd en bestaat alleen nog uit materialen die gericht zijn op het verbeteren van de basisvaardigheden.
- ➔ Alle inwoners in de Zaanstreek hebben gratis toegang tot goed uitgeruste studie- en werkplekken.

Resultaat 2021

Net als 2020 is 2021 een jaar geweest waarin noodgedwongen veel aandacht was voor coronamaatregelen. In 2021 bleven we vanaf januari tot half mei zelfs helemaal gesloten voor de algemene uitleenfunctie. Gelukkig mochten we wel doorgaan met het Informatiepunt en de trainingen van De BiebAcademy. Ook waren we in staat een groot deel van onze werkzaamheden bij het basisonderwijs uit te voeren en hebben we boekenpakketten kunnen verzorgen voor veel van onze leners. We hebben het hierdoor heel druk gehad in 2021, maar met name de uitleenfunctie van fysieke leesmaterialen heeft zwaar te lijden gehad onder de coronamaatregelen. Daar staat tegenover dat het aantal digitale uitleningen enorm is gestegen. Het aantal trainingen van De BiebAcademy is weer flink toegenomen, en het Informatiepunt wordt drukker bezocht dan we hadden kunnen voorspellen. Het gebruik van de studie- en werkplekken is na het opheffen van de anderhalve-meter-maatregel direct weer fors toegenomen.

Beleid 2022-2023

Het beleid van De Bieb richt zich op de verbetering van de dienstverlening binnen de vijf pijlers van De Bieb zodat de langere termijnambities binnen bereik komen. Daarbij houden we rekening met de overkoepelende maatschappelijke thema's die op dit moment het belangrijkst zijn: digitale inclusie en gezinsbrede aanpak. In het kader van het thema achterstandsbestrijding starten we met een deel van de dienstverlening van De Bieb in Wijkcentrum De Poelenburcht.

De komende twee jaar ligt de focus van De Bieb op de volgende activiteiten en doelen:

- 1 Samenwerking voorgezet onderwijs
- 2 Samenwerking kinderopvang en basisonderwijs
- 3 Uitbouwen dienstverlening informatiepunt
- 4 Uitbouwen trainingen digitale vaardigheden en workshops De BiebAcademy
- 5 Stimuleren digitaal lezen volwassenen
- 6 Afbouwen fysieke collectie voor volwassenen

DE **BiEB**
voor de Zaanstreek

Westzijde 170a
1506 EK Zaandam

✉ postbus@debieb.nl

➔ debieb.nl

🐦 [@BiebZaanstreek](https://twitter.com/BiebZaanstreek)

📘 [DeBiebZaanstreek](https://www.facebook.com/DeBiebZaanstreek)